

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Інтелектуальна власність

Шифр та назва спеціальності

144– Теплоенергетика

Інститут

Навчально-науковий інститут економіки, менеджменту і міжнародного бізнесу

Освітня програма

Промислова та комунальна теплоенергетика.
Енергетичний менеджмент та енергоефективність

Кафедра

Економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин

Рівень освіти

Магістр

Тип дисципліни

Обов'язкова, загальна

Семестр

2

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

Шуба Ірина Володимирівна

iryna.shuba@khpі.edu.ua

Кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин

Досвід педагогічної роботи – 14 років. Автор та співавтор понад 50 наукових та навчально-методичних праць. Провідний лектор з дисциплін: «Інтелектуальна власність», «ІТ право», «Інтелектуальна власність в комп'ютерній та програмній інженерії», «Основи Web технологій», «Основи інтелектуальної власності», «Інформаційна аналітика цифрових інновацій», «Патентна інформація, документація та хмарні ресурси», «Право промислової власності».

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Тарасенко Ірина Анатоліївна

iryna.tarasenko@khpі.edu.ua

Кандидат історичних наук, ст.викладач кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин НТУ «ХПІ». Досвід педагогічної роботи – 15 років. Автор та співавтор понад 50 наукових та навчально-методичних праць. Провідний лектор з дисциплін: «Інтелектуальна власність», «Засоби індивідуалізації та основи бренд менеджменту».

Загальна інформація

Анотація

Формування у студентів системи знань та практичних навичок у сфері інтелектуальної власності, таких як правові та економічні аспекти при створенні об'єктів права інтелектуальної власності, набуття прав, розпорядження набутими правами та захист порушених прав на об'єкти інтелектуальної власності, вивчення ролі інтелектуальної власності в економічному та культурному розвитку суспільства, формування вмінь та навичок для застосування у професійній діяльності стосовно регулювання правовідносин, пов'язаних з правом інтелектуальної власності..

Мета та цілі дисципліни

Оволодіння теоретичними та практичними навичками у сфері інтелектуальної власності. Завдання курсу полягає у забезпеченні інтелектуального і соціального розвитку особистості шляхом навчання основам правових та економічних аспектів інтелектуальної власності.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, самостійна робота. Підсумковий контроль – залік.

Компетентності

ЗК-1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК-2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-3. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ФК-2. Здатність аналізувати та комплексно інтегрувати сучасні знання з природничих, інженерних, суспільно-економічних та інших наук для розв'язання складних задач і проблем теплоенергетики.

ФК-7. Здатність здійснювати інноваційну діяльність в теплоенергетиці.

Результати навчання

ПРН-1. Аналізувати, застосовувати та створювати складні інженерні технології, процеси, системи і обладнання відповідно до обраного напрямку теплоенергетики.

ПРН-3. Розробляти і реалізовувати проекти у сфері теплоенергетики з урахуванням цілей, прогнозів, обмежень та ризиків і беручи до уваги технологічні, законодавчі, соціальні, економічні, екологічні та інші аспекти.

ПРН-4. Відшукувати необхідну інформацію з різних джерел, оцінювати, обробляти та аналізувати цю інформацію.

ПРН-7. Знати, розуміти і застосовувати у практичній діяльності ключові концепції, сучасні знання та кращі практики в теплоенергетичній галузі, технології виробництва, передачі, розподілу і використання енергії.

ПРН-9. Вільно спілкуватися державною мовою з професійних питань, обговорювати результати виробничої, наукової та інноваційної діяльності з фахівцями та нефахівцями.

ПРН-16. Аналізувати і оцінювати проблеми теплоенергетики, пов'язані із розвитком нових технологій, науки, суспільства та економіки.

ПРН-17. Ефективно співпрацювати з колегами, беручи відповідальність за певний напрям і свій внесок до спільних результатів діяльності, а також власний розвиток і розвиток колективу.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 90 год. (3 кредити ECTS): лекції – 16 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 58 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Немає

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться інтерактивно з використанням мультимедійних технологій. На практичних заняттях використовується проектний підхід до навчання, ігрові методи.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Вступ до інтелектуальної власності

Тема 2. Право промислової власності. Винаходи (корисні моделі) та промислові зразки

Тема 3. Право інтелектуальної власності на засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг.

Тема 4. Право інтелектуальної власності на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності

Тема 5. Право інтелектуальної власності: об'єкти авторського права і суміжних прав.

Тема 6. Розпорядження майновими правами на об'єкти інтелектуальної власності.

Тема 7. Захист прав на об'єкти інтелектуальної власності. Недобросовісна конкуренція.

Тема 8. Право інтелектуальної власності в цифровому світі.

Теми практичних занять

Тема 1. Роль інтелектуальної власності в економічному та культурному розвитку суспільства

Тема 2. Особливості набуття прав на винаходи, корисні моделі та промислові зразки.

Тема 3. Особливості створення та набуття прав на торговельні марки. Фірмовий стиль компанії. Визнання торговельної марки добре відомої в Україні.

Тема 4. Реєстрація авторського права в Україні. Особливості охорони об'єктів авторських прав.

Тема 5. Життєвий цикл об'єктів інтелектуальної власності. Розрахунок вартості об'єкту інтелектуальної власності

Тема 6. Контрафакція і піратство як світова проблема.

Тема 7. Реалізація прав у мережі Інтернет, угода користувача

Тема 8. Захист прав інтелектуальної власності у мережі Інтернет.

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені.

Самостійна робота

Дисципліна передбачає виконання індивідуального завдання у вигляді реферату.

Студентам також рекомендуються додаткові матеріали (відео, статті) для самостійного вивчення та аналізу.

Література та навчальні матеріали

Основна література:

1. Інтелектуальна власність. Підручник. / М.М. Капінос, Е.Т. Лерантович, М.М. Солощук. – Х. : НТУ «ХПІ», 2019. – 348 с. <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/39462>.
2. Інтелектуальна власність: підручник / Л.М. Попова, А.В. Хромов, І.В. Шуба : - Харків, «Федорко», 2021. – С. 262. <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/55638>.
3. Інтелектуальна власність: магістерський курс : підручник / П. Г. Перерва [та ін.] ; ред.: П. Г. Перерва, В. І. Борзенко, Т. О. Кобєлєва ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : Планета-Прінт, 2019. – 1002 с. <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/41572>.
4. Цивільний Кодекс України. Книга четверта. Право інтелектуальної власності (Закон України від 16.01.2003 № 435-IV) / Уклад. О. Руденок. – Х.: Фактор, 2003. – 472 с. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.
5. Шуба І.В. Інтелектуальна власність: Конспект лекцій для студентів усіх форм навчання. [Електронне видання]. – Харків: НТУ «ХПІ», 2021. – 93 с. <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/53945>.
6. Путівник по законодавству з інтелектуальної власності / О. Л. Копиленко та ін. ; Ін-т законодавства Верх. Ради України, Нац. офіс інтелект. власності. - Київ : Людмила, 2018. - 160 с.
7. Охорона та захист прав інтелектуальної власності: економіко-правові підходи [Текст] : [монографія] / [М. Є. Бичковська та ін. ; ред.: О. О. Кулініч, Р. Б. Шишка]. - Київ : Ліра-К, 2019. - 275 с.
8. Інтелектуальна власність: навчальний посібник/ Під ред. В.П. Мартинюка. – Тернопіль: ТНЕУ, 2015. – 360 с.

Додаткова література:

1. Цибульов П.М., Чеботарьов В.П. Популярно про інтелектуальну власність: абетка / За заг. ред. М.В.Паладія. - К.: ТОВ "Альфа-ПІК", 2004. - 56 с.
2. Цифрова інтелектуальна власність в інноваційній діяльності (тлумачний словник) / Н.О. Артамонова, М. М. Капінос, І.В. Шуба. – Харків: НТУ «ХПІ», 2021. – 191 с.
3. Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі», від 05.07.1994, № 850–IV, ред. від 16.10.2012 р.
4. Закон України «Про охорону прав на промислові зразки», від 15.12.1993, № 850–IV, ред. від 16.10.2012 р.
5. Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів та послуг», від 15.12.1993, № 3689–XII, ред. від 09.04.2015.
6. Закон України «Про авторське право та суміжні права», від 23.12.1993, 3792–XII, ред. від 23.03.2017 р.

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100 % підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді заліку (40 %) та поточного оцінювання (60 %).

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90-100	Відмінно	A
82-89	Добре	B
75-81	Добре	C
64-74	Задовільно	D
60-63	Задовільно	E
35-59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1-34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту.

Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис
01.08.2023

Завідувач кафедри
Петро ПЕРЕРВА

Дата погодження, підпис
01.08.2023

Гарант ОП
Олександр КОШЕЛЬНИК